

Kava kot rastlina

Cvetovi

Zreli plodovi

Kavovec uspeva v tropskem pasu, med rakovim in kozorogovim povratnikom. Je zimzelena rastlina in raste na višini od 200 do 2000 m nadmorske višine. Za optimalno rast potrebuje blage klimatske pogoje s temperaturami med 15 in 25° C in z zadostno količino padavin.

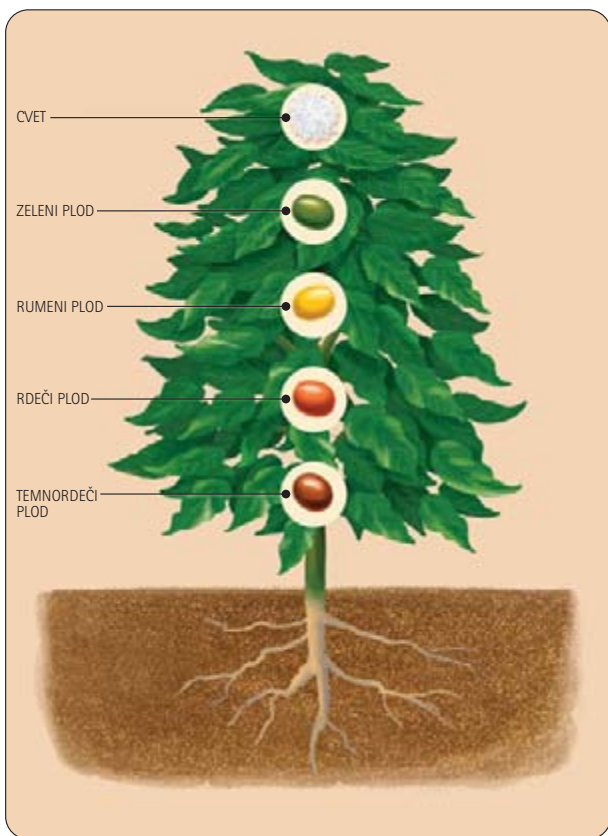
Odrasla rastlina kavovca v višino doseže do 12 metrov. Listi so voščeni, temno zeleni, dolgi približno 15 centimetrov. Cvetovi so majhni in beli, dišeči in zvezdnate oblike. Kavovec cveti enkrat do dvakrat letno, odvisno od deževnih dob.

Plodovi se razvijajo od 7 do 9 mesecev, in ko dozori, so temno rdeče barve. Običajno sta v enem plodu dve zrna kave.

Grm kavovca zraste iz semena in potrebuje 6 do 8 tednov, da požene iz zemlje. Ko sadike dosežejo približno pol metra višine, jih na plantažah posadijo v vrste, približno 30 do 40 centimetrov narazen. Kavovec prvič obrodi po približno treh letih. Ko plodovi dozori in postanejo temno rdeče barve, jih je potrebno obrati, odstraniti zunanjo lupino in pergamentno luskino ter jih pripraviti za transport. Zaradi lažjega obiranja gojijo kavovce tako, da jih z obrezovanjem ohranjajo na višini 2 do 3 metre. Produktivna doba rastline je 15 do 25 let, življenjska doba pa med 30 in 50 let.

Od semena do kavnega zrna

KAVOVEC

Kavni grmi lahko zrastejo do višine 12 m. Zaradi praktičnosti obiranja kavovec vzdržujejo na višini 2 do 3 metre.

RAZVOJNI PROCES KAVOVCA

FAZA RASTI

1	2	3
		
Klitje semena se začne po nekaj tednih.	Po 6-8 tednih rastline prenesemo v drevesnico.	Po enem letu rastlino presadimo v zunanje okolje.

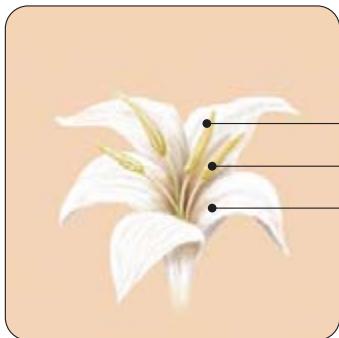
FAZA PRODUKTIVNOSTI

4	5	6
		
1-5 let po presaditvi prvo pobiranje plodov.	Cvetenje rastline enkrat do dvakrat letno, odvisno od podnebja.	Plodovi dozoriijo 7-9 mesecev po cvetenju.

NEPRODUKTIVNA FAZA

7

Konec produktivnega cikla po 15-25 letih. Povprečna življenska doba rastline je 30-50 let.

CVET

Pestič

Prašnik

Cvetni venec

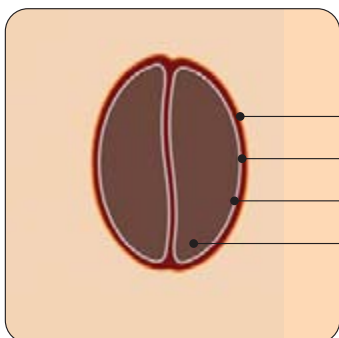

LIST

List je podolgovate, ovalne oblike, temnozeleno barve, dolg 10 do 15 cm, širok 4 do 6 cm.

KRIŽNI PRESEK KAVNEGA PLODU

PREČNI PRESEK KAVNEGA ZRNA

Zunanja luskina

Pergamentna luskina

Srebrna luskina

Kavno zrno

Kavovec delimo na dve vrsti, in sicer na arabiko (*Coffea Arabica*) in robusto (*Coffea Canephora*). Arabika raste na višini do 2000 m nadmorske višine, medtem ko robusta uspeva predvsem v nižjih predelih.

Arabika

Arabika

Arabiko so prvič odkrili v vzhodni Afriki. Uspeva na nadmorski višini nad 900 m, idealna temperatura za rast je 15 do 24°C. Je občutljiva na bolezni in visoke temperature.

Zrna arabike so zelenkaste barve in merijo med 8 do 12 mm. V primerjavi z zrni robuste so bolj podolgovata. Vsebuje 1 do 2 % kofeina.

Svetovna proizvodnja arabike znaša v deležu celotne svetovne proizvodnje kave 70 %.

Robusta

Robusta

Zrna robuste so rjavo rumene barve. Merijo 5 do 8 mm in so v primerjavi z arabiko bolj okrogla. Idealna temperatura za rast je med 24 in 30°C, raste na nadmorski višini do 900 metrov.

Dobro prenaša visoke temperature in je manj občutljiva na bolezni in parazite. Vsebnost kofeina je 2 do 4 %.

Svetovna proizvodnja robuste v deležu celotne svetovne proizvodnje kave je 30 %.